

kočijo, družina skrbi za vse njegove potrebe in sicer tako obilno, da začne njegov trebuh od dneva do dneva postajati bolj okrogel, njegovo lice je vedno bolj rudeče, bolj polno. Kako tudi ne, saj mora kuharica vsak dan sebrati vso svojo umetnost, da priredi prav fini obed, dobro večerjo in kar je največ, gospod je odpravil v jutro svoje delo, katero ni trajalo delj časa, kakor morda pol ure in sedaj pa lahko celi dan počiva. Sicer je zares delal 16 let svoje mladosti, ko se je moral učiti in pripravljati za ta svoj stan. Toda kaj to, sedaj je brez vse skrbi.

Premoženje njegovo se širi, vsaki mesec mu da davčni urad (steueramt) lepo svoto in gospod še sam nekaj priloži in zanese vse v posojilnico, v hranilnico, kjer se mu naloži na obresti, kjer mu denar brez vsacega njegovega sotrudaraste.

Kaj, ali so tudi zasluženi denarji? Ravno tako je zapustil sin siromaških starišev svoj dom in se podal v šole. Dovršil je latinske šole potem šel na visoke šole. S hudim in z dobrim je izvršil vse šole, in kot mlad doktor, še komaj 30 let star si je odprl svojo pisarno (kanclijo).

Doktor ima precej dober jezik, tu in tam se mu je kar od začetka posrečilo to ali ono tožbo prav dobro „izvršiti“. Njegovo ime se začne med ljudmi imenovati, vedno več tožb se mu izroči, iz tožb se kovajo rumenjaki, premoženje raste. A vendar še se mu to vse zdi malo prepočasi, tudi malo pretežavno, ker te tožbe, te pravde nikakor ne nosijo rumenjakov brez vsacega dela.

Zato si vè malo drugače pomagati. Iz svoje sreče si takorekoč še višje svote izsili. Ko je imel zadnjič pravdo, gnal je stvar tako daleč, da se je toženemu posestvo prodalo in glej ga no, na dražbi (licitiringi) je kupil gospod doktor kot zastopnik nas-

Kako je Žafranov Tonček svojo ljubezen razodel.

Na svetu je veliko, veliko deklet, ki še nimajo ženinov. Ker jih še nimajo, zato si pa želijo vedeti, kakšne bodejo dobile. To se najlažje izve o kresni. Kresna noč ima čudno moč, tako pravijo stari ljudje in oni že vejo, kaj je res. Toraj kresna noč ima to čudno moč, da vsako dekle lahko na vodi ribnika ali studenca vidi podobo tistega, katerega ji je stvarnik odločil za varuha v življenju.

Lepa Breznikova Liza je resnično našla v kresni noči svojega ženina na vodi ribnika. Žafranov Tonček, krasen dečko kar ga je bilo pod klobukom, v suknji, hlačah in čevlji, bil je grozno zaljubljen v njo. Zmiraj je lupal skozi plot k Brezniku, a sčasoma mu je še to premalo bilo: povedati ji je hotel, da je postala kraljica njegovega srca. Dan za dnevom, mesec za mesecem je skušal potolažiti tisto majhno, nemirno stvar, ki v prsih mladih ljudi včasih tako močno razsaja, pa zmiraj, kadar je imel priložnost razodeti svojo vročo ljubezen, padlo mu je srce v hlače.

»Vseh deset prstov si odsekam, če ji jutri ne povem!« tako se je zaklinjal v tihih nočeh, ko vsled srčnih ran ni mogel zatisniti očesa, toda, kadar je jutro zopet prišlo, ji Tonček ni nič povedal, a tudi prsta si ni nobenega odsekal.

Približal se je kres, in tedaj je prišlo razumnemu fantu nekaj prav pametnega v mozgane. Mislil si je pri sebi: ker

protnika toženega lepo in veliko kmetijo s a m. Sicer se se morda cela stvar malo pokrije in, da ne nihče vedel kdo je kupil, kupi tako posestvo drugi, največkrat kaki kmet, ki je vse svoje napravil. Denar zato pa da gospod doktor. Potem prodana celo posestvo in sicer na kose, ker to v nese. Doktor je pri tem dobil ogromni dobiček, ni strpel ničesar. Lepo svoto denarja je zanesel hranilnico. Leta tečejo, svota v hranilnici vedno raste in raste, vedno postaja večja in večja, doktor davno nič družega ne dela, kakor samo sprehaja in tu in tam nadzoruje svojo pisarno.

Njegova žena hodi oblečena v samo žido, puši (kadi) najfinejše smodke (cigare) i njemu začel trebuh rasti. Komaj kakih 20 let svoje mladosti mu je bilo treba delati, ne težko delati, saj njegova roka ne pozna žuljev, tudi preveč skrbi ni imel; danes ima več kakor 20 ljudi v svoji pisarni iz revnega dečka je postal velik gospod, postal bogataš, ki ima več ko stotisoč goldinarjev prihranjenih.

Razkošno živi, a bogastvo vendar vedno raste. Smehljaje prigleduje svoje vložne knjižice, smehljaje šteje svoje bankovce!

Kaj, ali je to tudi zaslužen denar?

Kmetje, delavci, obrtniki, trgovci, toraj vi vidite kako stoji cela stvar. Zastopniki vaših stanov morajo delati od ranega jutra do poznega večera, od mladosti svojih let, tako dolgo, da jim ne izruje neusmiljena smrt orodja iz žuljevih, trepetajočih rok, a vendar moraš ti kmet, moraš ti delavec ali trgovec morda tu in tam stradati; stradati morajo tvoji otroci, tvoja družina, čeprav je bilo treba med dnevom obrisati marsikatero kapljo znoja pri težkem, trudapolnem delu.

nima Liza še nobenega ženina, bode na kresni večer gotovo šla k ribniku, da bi videla podobo svojega moža. Za Boga tudi jaz grem tja.

K ribniku je peljala le jedna pot in na bregu pri stezi je stala velikanska košata lipa, ki je raztegovala svoje trhle veje jako daleč nad vodo,

Komaj se je solnce skrilo za gore in hitro, ko je šla Breznikova družina v hišo večerjat, smuknil je Tonček k ribniku in splezal na lipo. Počasi je lezel po stari veji in obstal še le nad ribnikom. Prijazni mesec mu je svetil, da ni strbunknil v vodo. Potem je mirno sedel in čakal, čakal. Kako dolgi so mu bili ti trenutki!

Pri Breznikovih je že vse potihnilo, luči so ugasnile, toda Lize še ni bilo. Kaj menda sploh ne misli na moža? Po dolgem in težkem čakanju je vendar zapazil za grmovjem neko žensko postavo, ki se je plaho kakor srna približevala po poti. Počasi je stopila na breg, položila roki na prsi, kakor bi se bala, da ji uide nemirno srce, gledala v vodo ter tiho ponavljala besede:

»Vodica, vodica, vodica kresna, Čegava jaz bodem nevesta?«

Govorila je te besede in gledala, gledala v ribnik, pa videla ni ničesar. Zato je Tončku že slabo postajalo. Previdno se je pomaknil na veji dalje in povsili glavo navzdol, da bi Lizika vendarle zapazila njegov obraz. — Brrsk! Čof! Stara veja se je zlomila in s Tončekom vred padla v ribnik. Ubogi zaljubljenec se je komaj skobacal iz vode, a Liza se je tako prestrašila, da ni mogla niti odbežati.

Nasproti
aj ničesa
nje teh
bolj ra
o si ko
truda d
Od kod
Odgovo
jih pot
ebe dela
tebi ved
v se co
rbiš nik
Kaj ti
Ako si
ti dokaz
na to v
Dragi
žite d
tniki
ite sk
nost,
o kak
a Nen
ti po
njen
gih s
užen
e sv
Branite
o ngon
ebojno
časa v
skalili,
erjamit
In ker
ni, se je
ja vodi
Na gosti
ri dni s
a veselja
ndi mar
razodel
V neken
so priše
ovale, l
pri žens
tako se
volilni b
sulicami
okazale,
In ko se
sto roke
an (šlar
glava, a
In zato
Ako v l
o je pri
Pa vse
ila nob
vrednih

Iz deželnega in državnega zbora.

Dne 16. t./m. je bil sklican štajerski deželni zbor. Seje so trpele tri dni. Dovolil se je v teh sejah budgetni provizorij za drugo polovico leta 1903. Sklenilo se je, da se bode odprla nemška šola za učiteljice v Mariboru in konečno so se zvolili člani štajerskega deželnega odbora iz deželnih poslancev. Ti člani so: Iz odseka veleposestnikov: Franc grof Attems, iz mest in trgov: Dr. pl. Derschatta, iz kmečkih občin: profesor Franc Robič, iz cele zbornice so bili voljeni enoglasno: Joh. pl. Feyrer, Moric Stallner in Dr. Leopold Link. Za namestnike članov deželnega odbora so bili izvoljeni: Vitez Kellersberg za veleposestnike, Rudolf Walz za meste in trge, baron Rokitansky za kmečke občine. Iz cele zbornice so se zvolili za namestnike članov deželnega odbora: Josef Sutter, Dr. Hofmann pl. Wellenhof in Josef Holzer. Delj časa se je razpravljalo predlog, v katerem je zahteval baron Rokitansky, kot zastopnik naprednih srednje in gornje štajerskih, toraj nemških kmetov, da se mora trgovinska pogodba, katera nas veže s srbsko deželo odpovedati.

Predlog je bil sprejet.

Sprejel se je tudi predlog za podporo železnice v dolini Sulm. Proti nemški šoli za učiteljice v Mariboru so se izrekli spodnještajerski kmečki slovenski poslanci, seveda, ker jim ni za to, da bi se dala priložnost spodnještajerskim deklicam izučiti se v tem zavodu za učiteljice, in ker ti hočejo, da bi se vse morale, kakor do sedaj za svoj poklic pripravljati v mariborski klosterski enaki šoli, ki stoji pod nadzorstvom mariborskih klerikalcev.

Tu reče škof: »Bodemo že napravili! Poiskati moramo najpametnejšo in najbistroumejšo. Mi vam bodemo dali jedno uganko, in katera izmed vas, častivredne sestre, jo najprej reši, ta naj bode opatinja.« — Po teh besedah je odsel.

Čez sedem tednov pripeljejo v samostan velik zaboj (kišto). Ko so jo nune odprle, ustrašile so se zelo, kajti bila je polna — oj groza! — samih črnih in belih mrtvaških glav. Na njih je ležalo pismo od škofa, ki se je tako-le glasilo: »To so glave onih otrok, katere je pustil Herodež v Betlehemu umoriti. Katere glave so od fantov, katere od deklet? Sestra, ki na to vprašanje najprej in pravilno odgovori, je predstojnica.«

In v samostanu se je začelo premišljevanje in ugibanje. »Črne glave so gotovo od fantov«, menile so nekatere, kajti moški so zmiraj bolj temni kot ženske in imajo tudi prav radi črne misli.«

»Oj, jaz sem pa že videla prav lepe bele može,« zaklicala je neka sestra, o kateri so pravili, da jo je nesrečna ljubezen gnala v kloster.

»Toda na glavi so vsi moški bolj temni,« pravile so zopet druge. Le malo jih je bilo mnenja, da so črne glave od deklet.

Tu stopi pred zbrane neka mlada nuna, ki je do sedaj ponižno na strani stala, in reče: »Če so te mrtvaške glave res od otrok, katere je dal Herodež umoriti, tedaj so črne in bele od — fantov.«

In častivredne sestre, mlade in stare, učene in priproste, so ostrmele. Spoznale so, da je odgovor pravilen in srčno so pozdravile mlado opatinjo.

Nasprotno pa ne dela duhovnik, dohtar in drugi toraj ničesar, izvzemši njegova mlada leta, a preloženje teh stanov vedno raste, vedno živijo ti stavi bolj razkošno, bolj prijetno, brez vse skrbi, edno si kopičijo več denarjev, denarjev, katere so brez truda dobili.

Od koder pa izhajajo ti denarji?

Odgovor je jako lahek! Denarji izhajajo od tam, kjer jih potem ni, od tebe kmet, od tebe trgovec, od tebe delavec in od tebe obrtnik so vsi ti denarji, ki ti vedno manjka, čeprav pridno delaš, denar, ki se prav se celo svoje življenje mučiš, si navadno ne zaslužiš nikakega premoženja.

Kaj ti je toraj storiti?

Ako si to vse sprevidel, kar smo danes nekako težko dokazati in razložiti, no, potem bode odgovor na to vprašanje jako lahek.

Dragi stanovci, kateri si zares želite denar, dragi kmetje, trgovci, obrtniki, dragi delavci, zjedinite se, držite skupaj, ne ozirajete se na vašo narodnost, držite vi preganjani stanovci do kakor skala skupaj, ne gledite ali ste ta Nemec, drugi Slovenec, ker vam vreti pogin in sicer pogin od vaših umenjenih skupnih sovražnikov, od drugih stanov, kateri si kupičijo a ne zasluženi denar, temveč iz Vas izgubene svote.

Branite se jih, držite skupaj, saj vidite, da vas bodo ugonobili in da si prizadevajo, spraviti vas v sebojno razprtijo, da bi potem lažje srkali še časa vašo kri, da bi v kalni vodi, katero so si skalili, za sebe ribe lovili.

Verjamite nam, držite skupaj in boljše bode za vas vse!

In ker k sreči ni ohladila mrzla voda vroče Tončkove kresne, se je resnično prigodilo, da je videla Lizika v kresni vodi svojega ženina.

Na gostijo sta tudi mene povabila. Bilo je prav veselo: tri dni smo molili, jedli, pili, peli in plesali. Jaz sem od tega veselja toliko pil, da imam se zdaj moker jezik. Zinili so tudi marsikatero »lušno«, in na zadnje nam je še srečni razodel skrivnost o kresni noči.

Uganka.

V nekem nunskem samostanu (kloštru) je umrla opatinja. So prišle vse nune, mlade in stare, iz svojih celic in se odpravile, katero bi izvolile za svojo prednico. Pa kakor pri ženskah navada, hoče vsaka, da obveljajo njene besede, tako se tudi tukaj niso mogle zjediniti. Da, nastal je celo vrotilni boj. Najprej so se pobožne device bojevale z britanicami ali po domače rečene s špičastimi jeziki in s pokazale, da niso urne samo v molitvi, temveč tudi v življenju, ko se ni dalo z jeziki ničesar več opraviti, prišle so na roke. Pri tem je bil raztrgan marsikateri častivredni rokav (šlar) in je bila opipana marsikatera blagoslovljena, a edinosti le ni bilo mogoče doseči.

Na zato pravim, da je čisto prav, da živijo na svetu tudi ti, ki v katerem kloštru ni vse v redu, tedaj pride škof; škof je prišel tudi k našim nunam, da bi jih pomiril.

»Pa vse zastonj! Tudi pri volitvi v škofovi navzočnosti ni nobena večine. Seveda ni bilo lahko poiskati izmed mnogih devic najvrednejšo.

Sicer nebi kak svoje m pa o več k, in sel v raste r že ja se D, on u je mla- i, saj bi ni arni, al je pri- aste. lja je idite, orajo ladih ljena andar rda tvoja isati lmem otovo Boga, stezi trhle je sla k rib- obstal i štr- Kako snile, a? Po ovjem ževala kakor r tiho k, pa vidno da bi Stara Ubogi tako